

Inleiding

Voor u ligt de behandelrichtlijn ulcus cruris venosum. Ulcus cruris venosum is een wond of zweer aan het onderbeen.

De richtlijn is bedoeld voor verzorgenden en verpleegkundigen van niveau 3, 4 en 5.

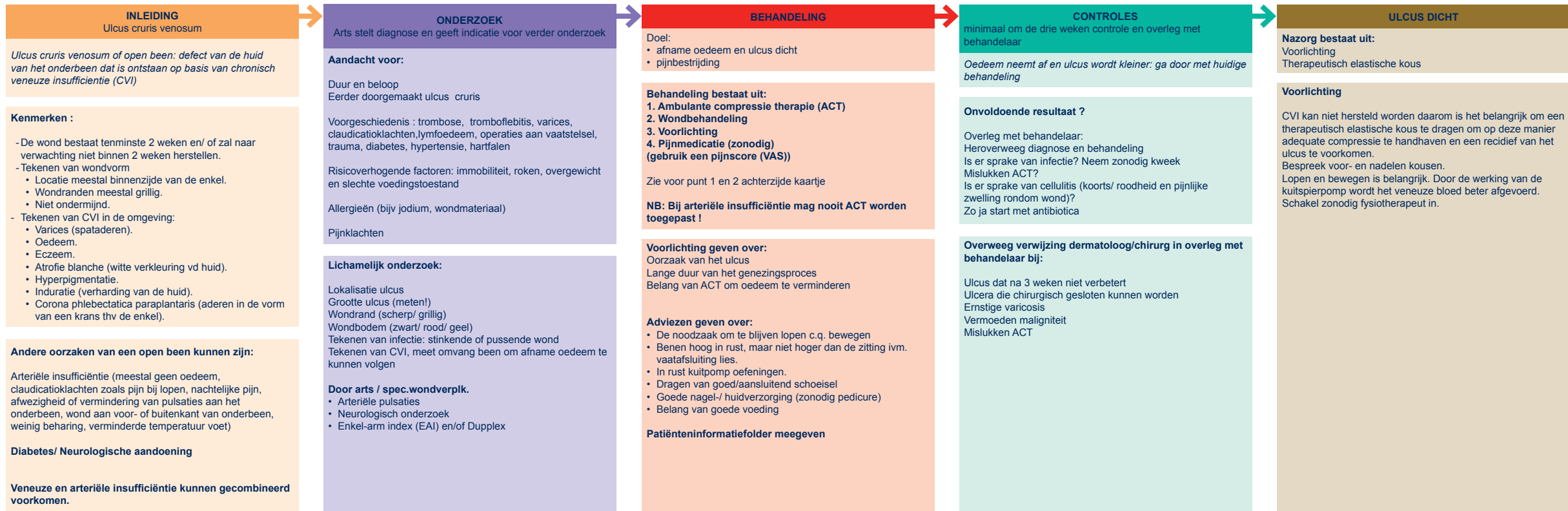
Doel van deze richtlijn is om in de regio Haaglanden behandeling van en voorlichting over ulcus cruris in de verschillende instellingen en in de zorg thuis op elkaar af te stemmen. Veel patiënten hebben contact met zorgverleners in verschillende instellingen: ziekenhuizen, verzorg-, verpleeg-, thuiszorginstellingen en in huisartspraktijken. Voor het goed opvolgen van instructies over zorg en preventie is het voor de patiënten van groot belang dat zorg en voorlichting over ulcus cruris venosum op dezelfde wijze gegeven wordt door de verschillende zorgverleners.

Deze richtlijn is tot stand gekomen in samenwerking met de zorginstellingen in de regio Haaglanden onder verantwoordelijkheid van de Stichting Transmurale Zorg Den Haag e.o.

Bij de ontwikkeling van deze richtlijn is gebruik gemaakt van andere regionale richtlijnen en de NHG standaard arterieel vaatlijden en ulcus cruris venosum.

Stichting Transmurale Zorg Den Haag e.o.
www.transmuralezorg.nl

Versie 2, april 2015

Richtlijn wondbehandeling

	Geïnficeerde wond <i>Infectie bestrijden</i>	Zwarte wond <i>Necrose verwijderen</i>	Gele wond <i>Reinigen</i>	Rode wond <i>Beschermen</i>
NAT vochtabsorberende wondbehandeling	antibacterieel verband	necrotectomie, anders verweken met: <ul style="list-style-type: none"> • alginaat; • antibacterieel verband; • hypochlorietsmeersel. 	alginaat hydrofibre schuimverband	alginaat hydrofibre schuimverband
VOCHTIG vochtregulerende wondbehandeling	antibacterieel verband	necrotectomie, anders verweken met: <ul style="list-style-type: none"> • alginaat; • hydrogel; • hypochlorietsmeersel. 	alginaat hydrofibre schuimverband	alginaat hydrofibre schuimverband
DROOG vochtcreërende wondbehandeling	antibacterieel verband	Necrotectomie droog verbinden droge necrose zonder ontstekingsverschijnselen op de hiel niet verwijderen	hydrocolloïd hydrogel	folie hydrocolloïd niet verklevend wondcontactmateriaal schuimverband
Alginaten	Een verband vervaardigd uit bruin zeewier dat bij contact met wondvocht een vormvaste gel vormt. Het kan veel vocht absorberen, heeft een reinigend vermogen en kan meerdere dagen op de wond blijven zitten, maximaal 7 dagen. Heeft bloedstelpende werking.			
Antibacteriële middelen	Antibacteriële middelen zorgen voor een effectieve bestrijding van bacteriën en schimmels zonder gevaar voor resistentie. Antibacteriële middelen geven geurbepaling.			
Hydrocolloïd	Een occlusief verband dat bestaat uit hydrocolloïden. Vormt na aanraking met vocht een gel, kan niet veel vocht absorberen en heeft een beschermende werking. Kan meerdere dagen op de wond blijven zitten.			
Hydrofibre	Een verband, vervaardigd uit hydrocolloïdvezels, dat na aanraking met vocht een gel vormt. Kan veel vocht absorberen, absorbeert het vocht verticaal waardoor de kans op maceratie vermindert. Heeft een beschermende en reinigende werking en kan meerdere dagen op de wond blijven zitten, maximaal 7 dagen.			
Hydrogel	Gel die zorg draagt voor een vochtig wondmilieu. Tevens voor het verweken van necrose en geel beslag. Kan toegepast worden om diepe wonden op te vullen.			
Schuimverbanden	Schuimverbanden bestaan uit een foam van meestal polyurethaan. Zij hebben een goede absorptiecapaciteit en de schuimlaag is doorlaatbaar voor vocht en gassen. Bij verwijdering blijven geen resten in de wond achter. Er zijn uitvoeringen met en zonder border Schuimverband met siliconen minimaliseert trauma aan de wondbodem en de wondranden.			

Benodigheden voor ACT en wondbehandeling.

- Wondbedekker (zie richtlijn wondbehandeling)
- Buisverband
- Synthetische watten
- Twee korterek verbanden/ zwachtels
- Pleister voor fixatie
- Centimeter (voor meten van omvang en resultaat)

Materialen worden regelmatig geleverd in een compressiebox.

Alternatieve compressie middelen

- Verbandkous
- Verklevende compressie zwachtel, kan een week blijven zitten
- Klittenbandsystemen

ZWACHTELMETHODE AMBULANTE COMPRESSIE MET KORTEREK ZWACHTELS

Bent u niet bekwaam dan bent u ook niet bevoegd. Onderhoud uw vaardigheden door bijscholing!

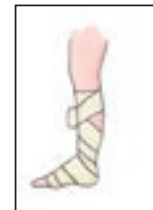
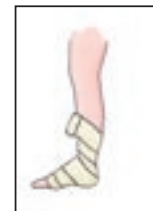
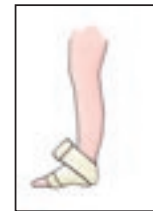
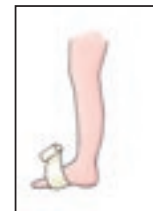
Doel: zowel het terugdringen als voorkomen van oedeem en het bevorderen van de wondgenezing. De zwachtel geeft een hoge werkdruk en lage rustdruk in het onderbeen. Het verband kan hierdoor 's nachts blijven zitten. Beweging van het enkelgewricht van de patiënt is van groot belang.

Herkennen van resultaat: meet bij aanvang en om de week de omvang van het been. Noteer dit in het dossier.

Meetpunten: voorvoet (10 cm vanaf de tenen), enkel (10cm vanaf de hiel), kuit (10cm vanaf de knieholte).

Techniek:

- Buisverband voor bescherming van de huid.
- Daar waar nodig polsteren: enkelcoullissen en tibia. Ter voorkoming blaren, striemen en drukpunten. Polstermateriaal boven op het buisverband fixeren.
- Twee korterek zwachtels van 1 cm van de tenenrij tot aan de knie, dubbel en tegengesteld zwachtelen (één rol linksom de ander rechtsom) om druk te geven.
- De voet bij het zwachtelen haaks en recht op het been houden.
- Zorg dat de zwachtel zo strak mogelijk is opgerold, houd spanning op de zwachtel en houd deze op het been, laat de zwachtel zijn eigen weg volgen (been volgend), rek en strek niet aan de zwachtel tijdens het aanleggen.
- Zwachtel altijd de hiel mee; het compressieverband mag op deze hoogte geen openingen vertonen.
- Fixeren met pleister op de zwachtel.
- Aanvankelijk twee maal per week zwachtelen, naderhand eenmaal per week.
- Dag en nacht laten zitten.

Stichting Transmurale Zorg Den Haag en omstreken

Richtlijn Ulcus Cruris Venosum